చల్లని నీడ

–కె. సర్వమంగళ దేవి, Fond-du-Lac, WI

మిట్టమధ్యాహ్నం తోట అంతా చుట్టి, చమటలు కక్కుతూ వచ్చి, ఫ్యామిలీ రూమ్ లోని కౌచ్‌లో ఒరిగి పోయిన అన్నపూర్ణ పరిస్థితిని, ఆమె లో కలిగిన కలవరాన్ని సానుభూతితో అర్థం చేసుకొన్న పనివారు నిశ్శబ్దంగా వెళ్ళిపోయారు, ఏమాత్రం చప్పుడు చేయకుండా. ఒకరు ఫ్యాన్ ఆన్ చేస్తే, ఇంకొకరు ఆవిడకు ప్రీతికరమైన నిమ్మరసాన్ని సైడ్ స్టూలు మీద వుంచారు.

అంతా ఆవిడను పెద్దమ్మగారు అనే అంటారు. ఎవరికి కష్టమొచ్చినా. తనదిలాగ భావించి తను సహాయం చేయటమే గాక, అబ్బాయితో కూడ చేయించేస్తుంది. పెద్ద చిన్న అన్న తారతమ్యం లేక అందరితో కలసి మెలసి వున్నా ఎవరికీ చనువు ఇవ్వనందువల్ల, ఆవిడ అంటే అందరికీ ప్రేమతో కూడిన భయం, భక్తి వున్నాయి. ఎవరికీ ఆపద వచ్చినా ముందుగ స్ఫురించేది పెద్దమ్మగారే!

అబ్బాయి ప్రకాశ్ ఐ.పి.ఎస్. ట్రైనింగ్ అయ్యాక రెండు ఏళ్ళు ఎ.ఎస్.పి.గ చేశాక, ప్రమోషన్ మీద స్పెషల్ పోలీస్ బటాలియన్‌కు కమాండెంట్‌గా పోస్టు చేశారు. వీరిదంతా పెద్ద కుటుంబం లాంటిది. సుమారు వెయ్యి ఫ్యామిలీస్ ఒక దగ్గర క్వార్టర్స్‌లో బతకడం వల్ల ఒకరి ఇష్టాఇష్టాలు, బలహీనతలు అందరికీ తెలుస్తాయి. ఫ్యామిలీస్‌కు ఏ కష్టమొచ్చినా నేరుగ ఆఫీసర్స్‌కు చెప్పుకోలేక అన్నపూర్ణమ్మగారి దగ్గరకు వస్తారు నమ్మకంతో. వీరి నమ్మకాన్ని ఎప్పుడూ వమ్ము చేయలేదు ఆవిడ. పెద్దమ్మగారి పరిష్కారాలు అందరికీ ఆమోదకరంగ వుంటాయి.

నిమ్మరసం చప్పరిస్తూ పేపర్ ఫ్రంట్ పేజీలో తాటికాయంత అక్షరాలతో వున్న డి.ఐ.జి. హత్య అనే పదాల్ని పదే పదే చదివి నిట్టూర్చింది. ముందురోజు రాత్రి వార్తలలో విన్నా, ప్రొద్దుట తిరిగి వివరాలు చదవటం వల్ల మనసు వికలమైంది. మనసుకు నిలకడ లేక తోట అంతా తిరిగింది ఎండలో. ఎటు వెళ్తుందీ దేశం? స్వాతంత్ర్యం వచ్చి ఇన్ని ఏళ్ళు గడచినా ప్రజలకు సుఖశాంతులు లేకుండా పోయాయి. రాజకీయ నాయకుల స్వార్థం వల్ల, అసమర్థత వల్ల దేశంలో ఎక్కడ చూసినా ఆందోళన, అశాంతి ప్రభలిపోతున్నది. కుటిల రాజకీయాలవల్ల నష్టపోయేది అమాయకులైన ప్రజలు, దురదృష్టవంతులైన ఉద్యోగస్తులు.

20 ఏళ్ళ క్రితం, ఇప్పటిలాగ ఘోరంగ వుండేది కాదు నక్సలైట్ల సమస్య. ప్రతాప్, సుకుమార్, ఒకే బ్యాచ్‌కు చెందిన సబ్ ఇన్స్‌పెక్టర్స్. సుకుమార్ పేరుకు తగ్గట్టుగ కష్టపడకుండా తప్పించుకొనే స్వభావం కలవాడయితే, ప్రతాప్ ఏ కష్టాన్నయినా ఎదుర్కొనే సాహసం కలిగి పేరును సార్థకం చేసుకొనేవాడు. అందుకే వెల్‌టుడూ ఫ్యామిలీనుండి వచ్చినా, యూనివర్శిటీ ఫంక్షన్‌లో అన్నపూర్ణను చూసి, ఆవిడ మధురగానాన్ని విని, అనాథాశ్రమంలో పెరిగినా లెక్కచేయక, తలితండ్రులను ఒప్పించి పెళ్ళాడాడు. సుకుమార్ లక్షరూపాయల కట్నం తీసుకొని అహంభావి, గర్విష్ఠి అయిన హేమలతను చేసుకొన్నాడు.

ఇద్దరి ఇళ్ళూ ప్రక్క ప్రక్కనే వుండడం వల్ల వారి స్నేహం అభివృద్ధి చెందినా, భార్యలకు మాత్రం ఆ పొత్తు కుదర లేదు హేమలతకు, అనాథగా పెరిగిన అన్నపూర్ణ మీద కలిగిన చులకన భావం వల్ల. దీనికి తోడు అందరూ అన్నపూర్ణ అందాన్ని, మధుర స్వరాన్ని, వినయాన్ని పొగుడుతూ ఆవిడను గౌరవిస్తుంటే మరీ రగిలేది. పైగా అన్నపూర్ణ మిగతా వారిలాగ హేమలతను అనవసరంగా పొగుడ్తూ పబ్బం గడుపుకోక మామూలుగా మెసిలేది. గంపెడు నగలతో, పట్టు చీరలతో అందరినీ ఆకర్షించాలనే హేమలతకు, సీదా సాదా దుస్తులతో తన ప్రవర్తన, తెలివి తేటలు, వ్యక్తిత్వంతో అందరినీ ఆకర్షించే అన్నపూర్ణకు ఎక్కడా పోలిక లేదు. అందుకే ఎక్కడయినా కలసినప్పుడు హలో – హలో అనుకోడం తప్ప స్నేహం లేదు. కాని, అన్నపూర్ణ పిల్లలు 6 ఏళ్ళ ప్రకాశ్, 3 ఏళ్ళ ప్రీతి, హేమలత పిల్లలు 5 ఏళ్ళ ప్రేమ, 2 ఏళ్ళ రణధీర్‌లు మాత్రం కలసి ఆడుకొనేవారు.

ఎవరి సంసారం వారు చేసుకొంటున్న ఆ సమయంలో సుకుమార్‌కు నక్సలైట్ల డ్యూటి పడింది. కాని మామగారి రికమండేషన్ వల్ల కాన్సిల్ చేయించుకో గలిగాడు. అతనికి బదులుగ ఆ డ్యూటి కెళ్ళిన ప్రతాప్ నక్సలైట్లు అటాక్ చేయడం వల్ల డ్యూటీ చేస్తూ చనిపోయాడు. ఆ సమయంలో ఆ దుఃఖం వల్ల ప్రతాప్ మరణానికి కారణం సుకుమార్ అనే నిశ్చయం వల్ల అతని మీద బాగ కోపం వచ్చింది. ఆవిడ కోపం శాపమై, మరో వారం రోజులకు జీపు ప్రమాదంలో సుకుమార్ చనిపోయినప్పుడు చాలా పశ్చాత్తాపం కలిగింది. తనెంత బాధలో వున్నా తన అవివేకపు ఆలోచనకు కుమిలి పోయింది.

భర్త పోయాక ఎవరి మీద ఆధార పడడం ఇష్టం లేక, వచ్చిన డబ్బు పిల్లల భవిష్యత్‌కు ఇన్వెస్ట్ చేసి, తను ఉద్యోగంలో చేరింది. పిల్లలిద్దరినీ బాధ్యత గల సిటిజెన్స్‌గ తీర్చి దిద్దింది. అమ్మాయి ఎమ్.బి.బి.యస్. అయ్యాక క్రితం సంవత్సరమే అమెరికాలోని డాక్టరుకిచ్చి పెళ్ళి చేసింది. ప్రస్తుతం అమ్మాయి అమెరికాలో భర్తతో కాపురం చేస్తున్నది. అబ్బాయి ఐ.పి.ఎస్. అయి ఉద్యోగస్తుడయ్యాక తను రాజీనామా చేసి, అబ్బాయి వద్దనే వుంటున్నది. హేమలత గురించి గాని, వారి పిల్లల గురించి గాని తనకేమి తెలియలేదు. ఆవిడ నాన్నగారు వాళ్ళను తమ వూరు తీసికెళ్ళడం మాత్రం తెలుసు.

వికలంగ వున్న అన్నపూర్ణ మనసుకు వెనకటి విషయాలన్నీ గుర్తుకొచ్చింది. కన్నీటిని కొంగుతో తుడుచు కుంటుంటే ఆలికిడి వినిపించి, ఒదిగి నిల్చున్న పనివాడిని ఏమిటని ప్రశ్నించింది.

'మీకోసం ఒకావిడ వచ్చారమ్మా. ఇప్పుడు కాదని ఎంత చెప్పినా వినిపించుకోవడం లేదు. వచ్చి చాలా సేపయింది. కనీసం మీతో 5 నిముషాలన్నా మాట్లాడాలంటున్నారు.' మౌనంగ చూస్తున్న అన్నపూర్ణతో తిరిగి అన్నాడు.

'ఆవిడ పేరు హేమలత అంటుంది. మీరు ఆవిడకి బాగా తెలుసట. వాళ్ళ అబ్బాయి గురించి మీతో అర్జెంటుగ మాట్లాడాలని పట్టుబడ్తున్నారండి.'

'అయ్యో పాపం, ఆవిడని రమ్మను.'

తనిప్పుడే ఆవిడ గురించి తల్చుకోవడం, ఆవిడ రావడం, ఎంత విచిత్రం. యాదృచ్ఛికం అంటే ఇదే కాబోలు! మొహం బాగా తుడుచుకొని, జుత్తు సవరించుకొని తలుపు వద్దకెళ్ళింది. పనివాడితో వస్తున్న హేమలతను చూసి అవాక్కయింది. గర్వంగ, నిటారుగ, దర్పంగ, అహంకారంతో ఎవరినీ లెక్కచేయని ఒకప్పటి హేమలతకు, తెల్లని జుట్టుతో ఒంగి నడుస్తూ, నీరసంగ, దీనంగ చూస్తున్న ఈవిడకు అసలు పోలికే లేదు. ఆశ్చర్యంనుండి తేరుకొని హేమలత చేతులు పట్టుకుని తీసుకొచ్చి దివాన్ మీద తన ప్రక్కన కూచోబెట్టుకుని, నెమ్మదిగ వీపు నిమిరింది. ఆ చల్లని స్పర్శకు కరిగిపోయిన హేమలత కళ్ళ వెంబడి కన్నీరు ధారావాహికంగ ప్రవహించ సాగాయి. 5 నిముషాలు మౌనంగ వున్నాక స్థిమిత పడ్డ హేమలత కన్నీళ్ళు తుడుచుకొంది.

'చెప్పండి ఏమిటి విశేషాలు.'

'ముందుగ నన్ను క్షమించండి. మహోన్నతమైన మీ వ్యక్తిత్వం ముందు నేను చాలా అల్పురాలిని. ఈ విషయం గ్రహించటానికి నాకు 15 ఏళ్ళు పట్టాయి. డబ్బు అండ చూసుకొని, అబ్బాయిని గారాబంగ పెంచి, వాడు ఆడింది ఆట, పాడింది పాటగ పెరుగనిచ్చాను. ఇంటరు హాస్టల్‌లో వుండి చదువుకొంటానంటే వేరే వూరికి పంపాను. అప్పుడే వాడు చెడు స్నేహాలు చేసి, చదువును అశ్రద్ధ చేసి, సినిమాలు, పార్టీలు అని

తిరుగుతుంటే మమకారం వల్ల కట్టడి చేయలేక పోయా. వాడు అడిగినంత డబ్బు పంపక తప్పలేదు. 2,3 మార్లు డింకీలు కొట్టి, అత్తెసరు మార్కులతో గట్టెక్కాడు. డిగ్రీ ఈ వూళ్ళో చేస్తానంటే ఒప్పుకొన్నా. వూరు మారితే ప్రవర్తన మారుతుందేమోననే ఆశతో. వాడికి ఎవరన్నా భయం లేదు. నాన్నగారు పోయాక ఈ 5 ఏళ్ళలో అన్నయ్యలు రాజకీయాలు, వ్యాపారాల వల్ల బిజిగ వుండి, తమ సంసారాలను కూడ చూసుకొనే తీరిక లేని వారయ్యారు.' వివరంగ చెబుతున్న హేమలత క్షణం ఆగింది.

ఏమిటన్నట్టు కళ్ళతో ప్రశ్నిస్తున్న అన్నపూర్ణను చూడలేక తల దించుకొంది. నెమ్మదైన స్వరంతో అంది.

'వాడిప్పుడు పోలీస్టేషన్‌లో వున్నాడు. స్నేహితులతోపాటు పేకాడి, త్రాగుతున్న వీడిని నిన్న అరెస్ట్ చేశారు.'

'మీరు చెప్పేది నమ్మలేక పోతున్నాను.'

'ఔనమ్మా! అంతా నా పెంపక ప్రభావం. అన్నయ్యతోపాటు నేను వచ్చాను ఈ విషయం తెలిసి. ఇక్కడి కొచ్చాక తెలిసింది మీరు అబ్బాయి ఇక్కడ వుంటున్నట్టు. కొండంత ఆశతో వచ్చా. మీ అబ్బాయి చెబితే వీడిని వదులుతారు. డిగ్రీ వద్దు ఏమి వద్దు. వాడిని ఇంటికి తీసుకెళ్తా.' నిట్టూర్చింది అన్నపూర్ణ. ఎంత దీన స్థితి! పిల్లల భవిష్యత్తు బాగు పడాలంటే చిన్నప్పటి నుండి క్రమ శిక్షణలో పెంచాలి.

'ఇంతకూ మా అబ్బాయి ఏమంటాడు?'

'వాడి నోట్లో మాట పెగిలితే కదా! తల వంచుకొని కూచున్నాడు. స్వతహాగ వాడు మంచి వాడే! స్నేహితుల మాట కాదనలేని బలహీనతే వాడినీ స్థితికి తెచ్చింది. సరి అయిన సమయంలో సరి అయిన సలహాలు ఇచ్చేవారు కరువైయ్యారు.'

'అమ్మాయి ప్రేమ ఎలావుంది?'

'నాన్న వుండగానే డిగ్రీ అయ్యాక బాగ కట్నమిచ్చి గొప్పింటి సంబంధమే చేశాను. కాని తర్వాత తెలిసింది అతనొక త్రాగుబోతనీ, తిరుగుబోతనీను. అమ్మాయి ఓపికగ అంతా సహిస్తూ వుంది. దాని స్థితికి కారణం నేనే! తను ప్రేమించినతను పేదవాడనే కారణం వల్ల తొందరపడి, ముందు వెనక ఆరా తీయక తొందరగ పెళ్ళి చేశా. అన్ని అనర్థాలకు కారణం నేనే! నేనే!'

'వూరుకోండి, బాధ పడి ప్రయోజనం ఏమిటి? పరిష్కారం వెతకాలిగాని. అబ్బాయి వచ్చాక చెబుతాను. వాడు నా మాట కాదనడు.'

'ఇంకో సహాయం కూడ చేసి పుణ్యం కట్టుకోండి. వాడికెలమా చదువు అబ్బదు. వ్యాపారంలో పెట్టడానికి అనుభవం లేదు. మీ అబ్బాయితో చెప్పి ఇదే డిపార్టుమెంటులో కానిస్టేబుల్‌గ వేయించండి. వాళ్ళ నాన్నాలాగ బాగ పొడుగ్గా వున్నాడు. ఈ సహాయం చేస్తే జన్మంతా ఋణపడి వుంటాను.'

'ఈ చిన్న ఉద్యోగానికి మీ అన్నయ్యలు ఒప్పుకొంటారా?'

'ఎవరి సంసారం వారిది. వీడి గురించి ఆలోచించే తీరుబడే లేదు. లంచాలు కుమ్మరించి పెద్ద ఉద్యోగం ఇప్పించగలరు. నాకా సిఫారసు ఉద్యోగం వద్దమ్మా. జీవితం విలువ పెంచే ఏ ఉద్యోగమైనా మంచిదే అని ఇప్పుడిప్పుడే తెలుసుకొంటున్నాను.'

ఆ సాయంత్రం కొడుకుతో చెప్పగ అతను రణధీర్‌ను విడిపించాడు. రాత్రంతా మంచి, చెడులు ఆలోచించి మరురోజు తన నిర్ణయం చెప్పింది.

'రణధీర్ గురించి నీవు చెప్పింది నిజమేనమ్మ. స్నేహితులవల్ల చెడిపోయాడేగాని స్వతహాగ మంచివాడే!'

'అందుకేరా అతనిని డిగ్రీ కానిచ్చాక సబిన్‌స్పెక్టర్‌గ చూడాలని వుంది. మీ నాన్న స్నేహితుడి కొడుకును ఒ దారిలో పెట్టామన్న తృప్తి, తప్పు దారి పడ్తున్న ఒ నిస్సహాయ వ్యక్తిని సరిఅయిన మార్గాన్ని చూపగలిగామన్న సంతోషం వుంటుంది. మన దగ్గర వుంచుకొని డిగ్రీ ఫస్ట్‌క్లాస్‌లో పాసయ్యే బాధ్యత నేను తీసుకొంటే, ఉద్యోగానికి కావలసిన గైడెన్స్ నీవు ఇచ్చి, ఉద్యోగస్తుని చేసే బాధ్యత నీవు తీసుకోవాలి. ఏమంటావు బాబూ?'

'నీ సంగతి తెలిసిన నేను నిన్ను ఏమి అనగలను? నీ అండన చేరిన వారందరూ బాగు పడి జీవిస్తుండటం చూసిన నేను గర్వ పడ్తున్నా, ఇలాంటి మంచి వ్యక్తికి నేను కొడుకుగ పుట్టినందుకు.'

5 ఏళ్ళు గడిచాయి. రణధీర్ పోలీస్ ఆఫీసరు అయ్యాడు. ప్రేమ భర్త నుండి విడాకులు పొంది, తను ప్రేమించిన గోపాల్‌ను పెళ్ళి చేసుకొని, ఒక బిడ్డ తల్లి అయింది. హేమలత సంతోషం చెప్పనలవికాదు. మొహంలో క్రొత్త కళ వచ్చింది తన బిడ్డల భవిష్యత్ బాగు పడటానికి కారణం అయిన అన్నపూర్ణను ఎప్పుడూ ఆరాధనాభావంతోనే చూస్తుంది.

తమ వూరికే ట్రాన్స్‌ఫర్ అయివచ్చి, యూనిఫారంతో తనను దర్శించి పాదాభివందనం చేస్తున్న రణధీర్‌ను రెండు చేతులతో ఎత్తి, చుబుకం నిమిరి ముద్దాడింది. తన నమ్మకాన్ని గౌరవించే వారంటే ఆవిడకెంతో అభిమానం.

'పెళ్ళి చేసుకొని, పప్పన్నం ఎప్పుడు పెడ్తావు నాయనా?'

'అంతా మీ దయ, మీరెప్పుడు ఎవరి మెడలో తాళి కట్టమన్నా నేను రెడీయే పెద్దమ్మా.'

'బాగుంది నాయనా. ఒ కోతిమెడలో కట్టమంటే కడ్తావా?'

'ఆహా! తప్పకుండా. ఆ కోతిపిల్లలో ఏదో ప్రత్యేకత వుంటుంది కాబట్టే మీర చెబుతారు. ఈ నా జీవితం మీకే అర్పితం.'

'నీ సినిమా డైలాగులు బాగున్నాయి కాని, మీ అమ్మగారు లక్షల కట్నంతో ఎవరినైనా రెడీగా వుంచారేమో!'

'మిమ్మల్ని కలిశాక తన ఇద్దరి పిల్లల జీవితాలు బాగు పడ్డాయని ఎంత సంతోషిస్తున్నది అమ్మ. ఆమె ఇప్పుడు పూర్తిగ మారిపోయారు. నా పెళ్ళి, మా బాగోగులు అంతా మీదేనని చెప్పారు నాతో.'

ఆలోచనలో పడ్డ అన్నపూర్ణమ్మ 5 నిమిషాల తర్వాత అడిగారు.

'అయితేనాకు తెలిసిన అమ్మాయి వుంది. అయితే ఆవిడ నాలాగ అనాథాశ్రమంలో పెరిగింది. డిస్టింగ్షన్‌తో పోస్ట్‌గ్రాడ్యుయేట్ అయి ప్రస్తుతం లెక్చరర్‌గ పని చేస్తున్నది. నాకళ్ళకు అందంగానే కనిపిస్తుంది. ఆ అమ్మాయిని పిలిపిస్తా. చూసి నిర్ణయించు.'

'నేను చూడనవసరం లేదు పెద్దమ్మా. మీకు నచ్చిందన్న సర్టిఫికేట్ చాలు.'

'అయితే పెళ్ళి నేను చెప్పిన విధంగా చేసుకుంటావా?'

'అది సరేకాని పెద్దమ్మా ప్రకాశ్ పెళ్ళి గురించి ఆలోచించ లేదా?'

'దాని విషయం కూడ చెబుతాను. తనతో కలసి ట్రైనింగ్ అయిన ఐ.పి.ఎస్.ను పెళ్ళి చేసుకొంటానన్నాడు బాబు ఈ మధ్యనే.'

'ఒ.కె. ఇప్పుడు చెప్పు. ఎలా చేసుకోవాలంటావు పెళ్ళి. ఆకాశం అంత ఎత్తు భూదేవంత విశాలంగ వున్న పందిరి క్రింద వారం రోజులు చేస్తావా పెళ్ళి.'

'అలానేనెప్పుడూ ఆలోచించను. రెజిస్ట్రార్ ఆఫీసులో చేయిస్తాను మీ పెళ్ళిళ్ళు. సాయంత్రం ఒ చిన్న పార్టీ అరేంజ్ చేస్తా. కాని, ఆడంబరంగ చేస్తే అయ్యే ఖర్చు లెక్కకట్టి, ఆ మొత్తాన్ని అనాథాశ్రమంకు చందాగ ఇప్పిస్తా మీ చేత్తో, సమ్మతమేనా?'

'చాలా మంచి ఆలోచన పెద్దమ్మా. మీ చల్లని నీడలో మాలాంటి లక్షల మంది పెరగాలని కోరుకుంటా ఆ దేవుడిని.'

'ఎంత ఆశో మా బాబుకు'. అతని తలను హత్తుకొంటుండగా ప్రకాశ్ వచ్చాడు.

'అసలు కన్నా, వడ్డి ఎక్కువని నన్నే మరచి పోతున్నది మా అమ్మ.'

అమ్మ హృదయం పుష్పకవిమానం లాంటిది, ఎందరికయినా వుటుంది స్థానం.

*